

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3219010010
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3219010010.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Beáty Javorkovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. júla 2019 prejednal odvolania prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a obžalovaného

D. T.,

nar. XX.XX.XXXX v T. nad T., trvale bytom E. T. nad T., t. č. v inej veci vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody IIava, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp. zn. 3T/4/2019 zo dňa 1. apríla 2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania prokurátorky a obžalovaného zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný D. T. uznaný vinným zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., pretože presne nezisteným spôsobom si neoprávnene zadovážil a následne od presne nezistenej doby mal u seba do 11.10.2018, kedy o 7.20 hodine v Bánovciach nad Bebravou na Obvodnom oddelení PZ Bánovce nad Bebravou dobrovoľne vydal 13 ks papierových skladačiek obsahujúcich svetlohnedý práškový materiál o hmotnosti 956 mg s obsahom heroínu s koncentráciou účinnej látky 5,7 % hmotnostného, plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahujúce svetlohnedý práškový materiál o hmotnosti 992 mg s obsahom heroínu s koncentráciou účinnej látky 5,3 % hmotnostného, plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahujúce svetloružový kryštalický materiál o hmotnosti 1.289 mg s obsahom metamfetamínu s priemernou koncentráciou 37,7 % hmotnostného, ktoré zodpovedá celkovo tridsaťtri obvykle jednorazovým dávkam drogy na použitie, 1 ks prázdnej injekčnej striekačky, kde bola zistená prítomnosť stôp metamfetamínu a 1 ks lyžička, kde bola zistená prítomnosť stôp heroínu, pričom heroín (diacetylmorfín) je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach a prípravkoch v znení neskorších právnych predpisov do I. skupiny omamných látok a metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.

Bol za to odsúdený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1, 2, 38 ods. 4, 37 písm. h), m), 39 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 5 rokov, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zároveň zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 1T/86/2018 zo dňa 23.1.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania jednak obžalovaný, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku, ako aj prokurátorka, ktorá odvolanie písomne zahlásila tak, že smeruje proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Odvolanie obžalovaného smerovalo proti výroku o vine, pričom písomne odvolanie odôvodnil obhajca obžalovaného. Obhajca namietal najmä dôkazy, na základe ktorých dospel súd prvého stupňa nesprávne k určeniu obvykle jednorazovej dávky a následne k počtu týchto jednorazových dávok drogy, vzhľadom na vydané množstvo heroínu a metamfetanínu. Tu súd prvého stupňa nesprávne vychádzal zo znaleckého posudku Kriminalisticko-expertízneho ústavu PZ Bratislava, ktorý sa vyjadril, že bežnú jednotlivú dávku drogy určil ako množstvo účinnej látky spravidla vo forme voľnej bazy. K obvyklej jednorazovej dávke drogy sa mal vyjadriť aj znalec z odboru zdravotníctva - psychiatrie (právna teória). Nič nebránilo znalcom psychiatrovi, ktorý vyšetroval obžalovaného, disponoval s vyšetrovacím spisom, aby na základe týchto poznatkov určil obvykle jednorazovú dávku, individuálne vo vzťahu k obžalovanému D. T. (individuálna psychická a fyzická závislosť). Obhajca k tomu uviedol, že z výpovede obžalovaného vyplýva, že tento na jednu dávku bol schopný použiť približne 0,5 g, čo by v prepočte na zaistené látky predstavovalo 6 až 7 jednorazových dávok. Vzhľadom k tomu, že v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní nebol zistený skutkový stav v súlade s Trestným poriadkom, čím vznikli pochybnosti o správnosti zisteného skutkového stavu, čo má vplyv aj na právnu kvalifikáciu, navrhol obhajca rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

Odvolanie prokurátorky vytykalo postup súdu prvého stupňa, pokiaľ tento rozhodol o treste aj za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. K tomu prokurátorka urobila výklad ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., ako aj najmä tam uvedených pojmov „okolnosti prípadu“, „pomery páchatel'a“ a „neprimeranosti trestu“. V tejto súvislosti poukázala tiež na mnohonásobnú súdnu trestnosť obžalovaného, ako aj na to, že obžalovaný už bol niekoľkokrát vo výkone trestu odňatia slobody. Preto uloženie trestu odňatia slobody, hoci aj na dolnej hranici trestnej sadzby, by nebolo pre obžalovaného neprimerane prísne. K okolnostiam prípadu uvádzaným súdom prvého stupňa prokurátorka uviedla, že držba drog obžalovaným len pre svoju potrebu nebola v konaní preukázaná ani vyvrátená. Celkove vyslovila prokurátorka názor, že pomery páchatel'a a okolnosti prípadu pre použitie § 39 ods. 1 Tr. zák. sa musia aspoň v určitom smere vyznačovať neobvyklosťou a výnimočnosťou, ktorá dostatočne odôvodňuje, že ani trest na samotnej dolnej hranici trestnej sadzby nie je spôsobilý vyjadriť ich význam (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 8Tdo/550/2014 zo dňa 28.5.2014). Prokurátorka navrhla podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušiť výrok o treste v napadnutom rozsudku s tým, aby odvolací súd sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozsudkom uložil obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody podľa §§ 172 ods. 1, 42 ods. 1, 41 ods. 1, 2, 38 ods. 4, 37 písm. h), m) Tr. zák. na dolnej hranici trestnej sadzby.

K odvolaniu obžalovaného proti výroku o vine sa písomne vyjadrila prokurátorka tak, že s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie, sp. zn. 2Tdo/56/2014 zo dňa 16.12.2014) sa pri definícii obvyklej jednorazovej dávky vychádza z rovnakého prístupu ku ktorémukoľvek páchatel'ovi bez ohľadu na jeho individuálne fyzické dispozície alebo vyššiu odolnosť získanú užívaním drogy. Prokurátorka tiež citovala názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 87/2015 - I.), podľa ktorého obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 ods. 1, 2 Tr. zák. sa rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer. Preto prokurátorka považovala výrok o vine v rozsudku súdu prvého stupňa za správny a zákonný (vrátane jeho odôvodnenia) a navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa pri použití ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. nepochybil. Rozhodnutie citované v odvolaní prokurátorky je pritom rozhodnutie iného štátu a ani nejde o zjednocujúce stanovisko príslušného kolégia. Navrhol odvolanie prokurátorky zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach, navrhli prítomné procesné strany vyhovieť svojim písomným návrhom.

Odvolačný súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere v zásade nebola v odvolaniach vytykaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

1) K napadnutému výroku o vine z pohľadu vytykaných chýb v odvolaní obžalovaného, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Predovšetkým je potrebné uviesť, že v odvolaní uvádzanou obranou obžalovaného týkajúcou sa ustáleného množstva „obvykle jednorazových dávok“ sa zaoberal dôsledne už súd prvého stupňa. Podrobne pritom vysvetlil, prečo pri stanovovaní tohto množstva obvykle jednorazových dávok (33) nevychádzal aj s obžalovaným uvádzanou vybudovanou zníženou citlivosťou na uvedené látky. Tu súd prvého stupňa napr. správne poukázal aj na samotné delenie zaistených drog u obžalovaného na tzv. papierové skladačky.

V zhode aj s názorom prokurátorky podrobne vysvetleným v jej písomnom vyjadrení k odvolaniu obžalovaného, senát odvolacieho súdu uvádza, že ako koncentrácia obsahu účinných látok, tak aj množstvo jednorazových dávok drogy na použitie sa zisťuje znaleckým dokazovaním z odboru prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz. Ustálená súdna prax (vrátane rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) sa „vyvinula“ tak, že obvykle jednorazová dávka na použitie (§ 135 ods. 1, 2 Tr. zák.) nevychádza z individuálnych „daností“ konkrétneho páchatel'a, ale vychádza zo všeobecných skúseností a poznatkov o škodlivej konzumácii toho ktorého druhu drogy, pričom sa stanovuje tzv. „konzumný priemer“.

Na tomto názore nič nemení ani obhajcom inak správne uvádzaná tzv. právna teória, keď aj niektoré „Komentáre“ k Trestnému zákonu poukazujú na „individualitu“ pri stanovovaní jednorazovej dávky.

Skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú preto správne a naň nadväzujúca použitá právna kvalifikácia podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák. je zákonná.

2) K napadnutému výroku o treste z pohľadu vytykaných chýb v odvolaní prokurátorky, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Prokurátorka sa v odvolaní domáhala uloženia trestu odňatia slobody obžalovanému na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. bez použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. (Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla na verejnom zasadnutí trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby.). Z písomného odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa pritom vyplýva, že pri použití ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák. o zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o 1/3 (prevažujúci pomer príťažujúcich okolností), ustálil dolnú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody na 6 rokov, 5 mesiacov a 10 dní. Tento záver súdu prvého stupňa je však nesprávny. Pochybenie súdu prvého stupňa tu spočívalo v tom, že pri „výpočte“ zvýšenej dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. vychádzal síce podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou trestnej sadzby, avšak ako hornú hranicu trestnej sadzby tu vzal do úvahy už zvýšenú hornú hranicu trestnej sadzby o 1/3 podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. (tzv. asperačná zásada).

Správny postup mal byť v tomto prípade taký, že úprava trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. (zvýšenie dolnej hranice o 1/3) sa urobí z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby odňatia slobody uvedenej v § 172 ods. 1 Tr. zák. (3 roky až 10 rokov). Zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., resp. zníženie dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 39 Tr. zák. sa robí až následne po vyššie uvedenej úprave podľa § 38 Tr. zák. (zhodne rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/1/2009 z 8. apríla 2009 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 32/2009).

Dolná hranica upravenej trestnej sadzby odňatia slobody potom v prejednávanej veci bola 5 rokov a 4 mesiace a nie 6 rokov, 5 mesiacov a 10 dní. Na základe toho potom z odvolania prokurátorky reálne vyplýva, že táto sa odvolaním domáhala uloženia trestu odňatia slobody len o 4 mesiace vyššieho ako trest, ktorý uložil súd prvého stupňa. Takýto malý rozdiel v trestoch odňatia slobody pritom nespĺňa

kritéria „neprimeranosti“ trestu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. (dôvod na zrušenie výroku o treste odvolacím súdom).

Úvahy prokurátorky a vyslovené právne názory týkajúce sa výkladu a aplikácie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu síce v zásade možno považovať za správne. Z pohľadu vyššie uvedeného však senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že okolnosti v prospech použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. uvádzané súdom prvého stupňa možno akceptovať, keď reálne došlo k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody len o 4 mesiace. V tejto súvislosti si obžalovaný nevytvoril podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam (vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák.) len preto, že mal iný právny názor na „rozsah“ svojej drogovej trestnej činnosti, ktorú ale po skutkovej stránke priznal.

Senát odvolacieho súdu sa však nestotožnil s vysloveným názorom prokurátorky v odvolaní, pokiaľ namietala skutkový záver súdu prvého stupňa o tom, že obžalovaný mal omamné a psychotropné látky len pre svoju potrebu. Z tvrdenia prokurátorky, že táto skutková okolnosť nebola v konaní preukázaná ani vyvrátená, totiž jednoznačne vyplýva povinnosť súdu v takomto prípade uplatniť zásadu „v pochybnostiach v prospech obvineného“, ak teda sú „pochybnosti“ o niektorej skutkovej okolnosti, vezme sa za preukázanú tá, ktorá je pre obvineného priaznivejšia. Táto zásada sa pritom uplatní nielen pri rozhodovaní o vine, ale aj treste.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.